

RIKSDAGENS SVAR 224/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice och vissa andra lagar

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice och vissa andra lagar (RP 178/2009 rd).

Beredning i utskott

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (AjUB 11/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om offentlig arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 12 kap. 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 909/2008,

ändras 6 kap. 1 §, 7 kap. 5 och 7 § samt 8 § 1 mom., 9 kap., 10 kap. 1 § 3 mom., 3 och 5 § samt 6 § 1 mom., 12 kap. 3—5 § och 13 kap. 2 §,

av dem 7 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1050/2004 och 1177/2007 och 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1216/2005, 9 kap. sådant det lyder jämte ändringar, 10 kap. 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1062/2006, 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 925/2003, 12 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 458/2005, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 364/2004 samt 13 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1095/2006, och

fogas till 6 kap. nya 1 a och 1 b § som följer:

6 kap.

Tjänster för kompetensutveckling

1 §

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och förmåner som betalas under tiden för utbildningen

Syftet med arbetskraftspolitisk vuxenutbildning är att förbättra den vuxna befolkningens yrkesskicklighet och möjligheter att få arbete eller

behålla sitt arbete samt att främja tillgången på yrkeskunnig arbetskraft.

Arbetskraftsmyndigheterna skaffar arbetskraftspolitisk vuxenutbildning av utbildningsproducenter med de anslag som anvisats för anskaffning av utbildning under huvudtiteln för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde i statsbudgeten. Utbildningsproducenter kan vara sammanslutningar som beviljats tillstånd att ordna yrkesinriktad grund- eller tilläggs-

utbildning, universitet, yrkeshögskolor eller andra lämpliga utbildningsanordnare.

Den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen är huvudsakligen utbildning som främjar yrkesfärdigheterna. Allmänbildande utbildning kan anskaffas som förberedande utbildning för ett yrke eller en uppgift, om avsaknaden av denna utbildning utgör hinder för att få arbete eller att delta i yrkesutbildning. I syfte att förbättra de praktiska yrkesfärdigheterna kan den utbildning som anskaffas omfatta inläring i arbetet och praktik. Närmare bestämmelser om anskaffning av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning utfärdas genom förordning av statsrådet.

Till den som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning betalas arbetslöshetsförmån under tiden för utbildningen för att trygga försörjningen på det sätt som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). En studerande har dessutom rätt till ersättning för uppehälle enligt 10 kap. i denna lag.

I fråga om tid i sysselsättningsfrämjande utbildning som en myndighet i något annat nordiskt land anordnar i landet i fråga tillämpas det som föreskrivs om förmåner vid arbetskraftspolitisk vuxenutbildning.

1 a §

Högskoleexamen som skaffas i form av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Högskoleexamen som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning kan endast anskaffas för grupper av studerande.

Ett villkor för anskaffning av yrkeshögskoleexamen är att en enskild kund som antas till utbildningen tidigare har avlagt examen på minst institutnivå eller att det är fråga om att slutföra en avbruten utbildning som leder till yrkeshögskoleexamen och att detta beräknas kräva heltidsstudier i högst 18 månader.

Ett villkor för anskaffning av högre och lägre högskoleexamen som avläggs vid universitet är att

1) avläggandet av lägre högskoleexamen beräknas kräva heltidsstudier i högst 12 månader,

2) avläggandet av högre högskoleexamen beräknas kräva heltidsstudier i högst 24 månader.

Innan beslut om anskaffning av högskoleexamen fattas ska arbetskraftsmyndigheten begära utlåtande i saken av undervisningsministeriet.

1 b §

Gymnasieutbildning som skaffas i form av arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Gymnasieutbildning får skaffas som arbetskraftspolitisk vuxenutbildning förutsatt att avsaknaden av studieprestationer eller tidigare framgång i gymnasiestudier uppenbart utgör ett hinder för fullgörandet av yrkesutbildning.

7 kap.

Främjande av sysselsättning med hjälp av sysselsättningsanslag

5 §

Sysselsättningsstöd för tryggande av försörjningen

För stödjande av egna insatser för att skaffa arbete kan enskilda kunder som blir företagare beviljas sysselsättningsstöd för tryggande av försörjningen i form av startpeng.

I syfte att öka arbetsmöjligheterna för deltidsanställda kan arbetstagare som frivilligt övergår från heltidsarbete till deltidsarbete beviljas sysselsättningsstöd som ersättning för inkomstbortfall (*deltidstillägg*), om arbetsgivaren samtidigt förbinder sig att för motsvarande tid anställa en arbetslös arbetssökande som anvisats av arbets- och näringsbyrån. Om frivillig övergång till al-
terneringsledighet och om al-
terneringsersättning bestäms särskilt.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av sysselsättningsstöd enligt 1 och 2 mom. När arbets- och näringsbyrån beviljar stöd enligt 1 och 2 mom. kan den dessutom upp-

ställa villkor för stödet som behövs med tanke på den som ska sysselsättas och syftet med stödet.

7 §

Ordnande av möjlighet till rehabilitering, utbildning eller arbete

För en arbetslös arbetssökande som är född 1950 eller därefter tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller utbildning, om hans eller hennes rätt till arbetslöshetsdagpenning upphör på grund av maximitiden när han eller hon har fyllt 57 år men innan han eller hon fyller 60 år.

Om utbildning med stöd av 1 mom. ordnas för en arbetslös arbetssökande, har han eller hon under utbildningstiden rätt till arbetslöshetsdagpenning och ersättning för uppehälle på samma villkor som om han eller hon skulle ha inlett arbetskraftspolitisk vuxenutbildning innan maximitiden för arbetslöshetsdagpenning hade gått ut.

Om en sådan arbetslös som avses i 1 mom. inte kan sysselsättas på den öppna arbetsmarknaden och lämplig utbildning eller rehabilitering inte kan ordnas för honom eller henne, är hemkommunen skyldig att på anvisning av arbetskraftsmyndigheten för personen ordna möjlighet till arbete i åtta månader (*sysselsättningskyldighet*). Kommunen ska ordna möjligheten till arbete så att den som sysselsätts kan påbörja arbetet när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning går ut. Kommunen har rätt att få lönesubvention för sådana arbetstagare som arbets- och näringsbyrån anvisat kommunen att sysselsätta på grundval av sysselsättningskyldigheten.

Arbete som ordnas på grundval av sysselsättningskyldigheten ska vara heltidsarbete enligt branschens ordinarie arbetstider. För dem som får invalidpension som delpension ordnas deltidarbete som motsvarar deras arbetsförmåga och som uppfyller det arbetsvillkor som utgör förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

Närmare bestämmelser om verkställigheten av sysselsättningskyldigheten och om anmäl-

ningar i anslutning till den utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Begränsningar i fråga om och upphörande av sysselsättningskyldigheten

Bestämmelserna i 7 § tillämpas inte, om en person genom att inte ansöka om arbetslöshetsdagpenning eller på annat sätt har föranlett att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning inte har gått ut före 57 års ålder enligt 7 § 1 mom.

— — — — —

9 kap.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

1 §

Syftet med stödandet av studier

Genom att arbetssökandes frivilliga studier stöds förbättras den vuxna befolkningens yrkeskicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete samt tryggas tillgången på yrkeskunnig arbetskraft.

2 §

Allmänna förutsättningar och förmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som deltar i frivillig utbildning har rätt till arbetslöshetsförmåner under de förutsättningar som anges i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

1) arbets- och näringsbyrån har konstaterat att den arbetssökande har behov av utbildning och byrån bedömer att stödandet av frivilliga studier är det arbetskraftspolitiskt sett mest ändamålsenliga sättet att förbättra arbetssökandens yrkesfärdigheter och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete,

2) studierna på ett väsentligt sätt anses förbättra möjligheterna till sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden,

3) det har överenskommit om studierna i en jobbsökarplan på det sätt som bestäms i 4 §, och
4) övriga villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

Bestämmelser om rätten till ersättning för uppehälle under tiden för studierna finns i 10 kap.

3 §

Förutsättningar för studierna

Det som föreskrivs i detta kapitel tillämpas på studier som enligt 2 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betraktas som helhetsstudier, och

1) om vilka det föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskola, eller som syftar till att avlägga delar av nämnda examina, samt tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar och öppen undervisning vid universitet och yrkeshögskolor,

2) som är annan yrkesinriktad utbildning som anordnas i Finland eller som anordnas utomlands av en utbildningsproducent som är verksam i Finland,

3) om vilka det föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (629/1998), i det fall att avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling, eller

4) om vilka det föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), i det fall att utbildningen ökar yrkesfärdigheterna och behörigheten och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas.

Om inte något annat följer av särskilda skäl, tillämpas det som bestäms i detta kapitel på universitetsstudier för avläggande av lägre eller högre högskoleexamen endast när det är fråga om studier som arbetssökanden bedrivit tidigare och som bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som arbetssökanden bedrivit tidigare endast om studierna bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare. Begränsningen gäller inte studier som inletts under ett anställningsförhållande.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas, när andra villkor uppfylls, också på studier på Åland som motsvarar sådana studier som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten.

4 §

Överenskommelse om studier i jobbsökarplan

En överenskommelse om de studier för vilka det ges stöd måste tas in i jobbsökarplanen innan studierna inleds.

Efter att studierna inletts kan det avtalas om understödd utbildning i jobbsökarplanen, om det finns vägande skäl eller om arbetssökanden har inlett studierna i ett anställningsförhållande.

5 §

Stödtid

För studier kan det ges stöd på det sätt som avses i detta kapitel för högst 24 månader per studiehelhet.

Om en arbetssökande för arbets- och näringsbyrån visar upp utbildningsproducentens redogörelse om ett tillfälligt avbrott i studierna och det finns ett giltigt skäl för avbrottet, räknas inte tiden för avbrottet in i maximilängden enligt 1 mom. Redogörelsen ska visas upp för arbets- och näringsbyrån utan dröjsmål efter att studierna avbrutits.

6 §

Den arbetssökandes skyldigheter

Arbetssökanden ska regelbundet delta i undervisningen enligt utbildnings- eller studieplanen.

För att arbetssökanden ska få arbetslöshetsförmån förutsätts framsteg i studierna. Som tillräckliga framsteg i högskolestudier avses att arbetssökanden i genomsnitt får 5,5 studiepoäng

per studiemånad för studieprestationer i anslutning till sin examen. I fråga om andra studier förutsätts det att studierna framskrider enligt utbildnings- eller studieplanen.

7 §

Uppföljning av studierna och avbrott i studierna

Arbets- och näringsbyrån följer hur arbetssökanden gör framsteg i studierna på det sätt som överenskommit i jobsökarplanen.

Om arbetssökanden inte gör tillräckliga framsteg i studierna eller försummar att underrätta arbets- och näringsbyrån om studieframgången på det sätt som överenskommit i jobsökarplanen, ska arbets- och näringsbyrån besluta att arbetssökandens frivilliga studier inte längre kan stödjas med arbetslöshetsförmån. Rätten till arbetslöshetsförmån upphör då från den tidpunkt då det anses att arbetssökanden inte gjort tillräckliga framsteg i studierna eller den tidpunkt då arbetssökanden borde ha underrättat arbets- och näringsbyrån om studieframgången.

Om arbetssökanden utan godtagbart skäl har uteblivit från utbildning enligt utbildnings- eller studieplanen så att det är uppenbart att arbetssökanden inte kan avlägga de planerliga studierna, eller om arbetssökanden annars på ett väsentligt sätt har försummat studierna, upphör rätten till arbetslöshetsförmånen vid den tidpunkt då frånvaron eller försummelsen börjar.

Innan ett beslut som avses i 2 och 3 mom. fattas, ska arbetssökanden ges tillfälle att bli hörd.

8 §

Den arbetssökandes skyldighet att informera

Den arbetssökande ska för arbets- och näringsbyrån visa upp utbildningsproducentens intyg om antagning till utbildningen, inledande av studierna och ferieperioder under utbildningen.

Arbetssökanden ska dessutom för arbets- och näringsbyrån visa upp en behövlig redogörelse för framstegen i studierna.

Arbetssökanden ska underrätta arbets- och näringsbyrån om sådant tillfälligt avbrott i studi-

erna som avses i 5 § 2 mom. och om avslutande av studierna.

9 §

Utbildningsproducentens informationsplikt

Utbildningsproducenten ska ge arbetssökanden intyg om antagning till utbildningen, inledande av studierna, ferieperioder under utbildningen, framstegen i studierna och tillfälligt avbrott i studierna.

Utbildningsproducenten ska utan dröjsmål underrätta arbets- och näringsbyrån om avslutande av studierna och om de omständigheter som avses i 7 § 3 mom.

För att utbildningsproducenterna ska kunna fullgöra den skyldighet som avses i 2 mom. lämnar arbets- och näringsbyrån dem namnen och personbeteckningarna för de studerande vars studier har ansetts vara sådana studier som avses i detta kapitel.

10 kap.

Ersättning för kostnader för uppehälle

1 §

Rörlighetsunderstöd

Rörlighetsunderstöd kan beviljas som ersättning för flyttningskostnader till ett belopp av högst 700 euro, om den arbetssökande övergår i arbete utanför sin pendlingsregion och

1) har rätt till en sysselsättningsplan med stöd av 5 a kap. 2 §, eller

2) får arbetsmarknadsstöd när han eller hon är arbetslös eller inte har rätt till arbetsmarknadsstöd på grund av omständigheter som nämns i 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om utkomtskydd för arbetslösa, på grund av att ansökan om arbetsmarknadsstöd lämnades in för sent eller på grund av sådan jämkning eller minskning av förmånen som avses i 4 kap. i lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

3 §

Rätt till ersättning för uppehålle

Arbetssökande har rätt att få 9 euro per dag i ersättning för uppehålle som ersättning för de resekostnader och övriga kostnader för uppehålle som föranleds av deltagandet i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller i frivilliga studier enligt 9 kap.

Om en arbetssökande deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller i frivilliga studier enligt 9 kap. utanför sin pendlingsregion, betalas i förhöjd ersättning för uppehålle 18 euro per dag. Rätt till förhöjd ersättning för uppehålle har också arbetssökande

1) som inom sin pendlingsregion deltar i utbildning som ordnas utanför hans eller hennes hemkommun,

2) som orsakas inkvarteringskostnader på grund av deltagande i utbildning, och

3) som visar upp ett hyresavtal eller någon annan tillförlitlig utredning om kostnaderna för inkvarteringen.

Rätt till ersättning för uppehålle som betalas per dag för deltagande i utbildning enligt 1 och 2 mom. har också

1) mottagare av arbetslöshetsförmån som deltar i en arbetsmarknadsåtgärd enligt 8 kap. 1 §,

2) arbetssökande som får arbetslöshetsförmån eller som inte har rätt till arbetslöshetsförmån på grund av omständigheter som nämns i 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller på grund av minskad förmån enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som deltar i sådan jobsökarträning som arbetskraftsmyndigheterna anordnat eller anskaffat och som genomförs som gruppjänst och pågår i minst 5 och högst 20 dagar.

För att den som deltar i arbetspraktik ska ha rätt till ersättning för uppehålle för de dagar som han eller hon deltar i praktiken förutsätts dessutom att rätten till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av maximitiden eller att han eller hon på basis av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar.

5 §

Begränsningar i fråga om ersättning för uppehålle

Arbetssökande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller i frivilliga studier enligt 9 kap. och som inte får arbetslöshetsförmån har inte rätt att få ersättning för uppehålle.

Till arbetssökande betalas inte ersättning för uppehålle för ferier under utbildningstiden. Förmånen betalas dock för den tid under vilken arbetssökanden under en ferie deltar i inläring i arbete eller praktik som hör till utbildningen, om inte något annat följer av 1 mom.

6 §

Ersättning för uppehålle enligt prövning

Med iakttagande av vad som i 3 § 1 och 2 mom. bestäms om beloppet av och grunderna för beviljande av ersättning för uppehålle till arbetssökande kan arbets- och näringsbyrån bevilja ersättning för uppehålle för de dagar arbetssökanden deltar i åtgärden

1) till den som deltar i arbetsprövning som ordnas på en arbetsplats och inte får arbetslöshetsförmån,

2) till arbetssökande som deltar i service i form av gruppjänst som kompletterar den offentliga arbetskraftsservicen i enlighet med 3 kap. 1 § 2 eller 3 mom., om åtgärden varar i minst 5 dagar och högst 20 dagar.

12 kap

Bestämmelser om verkställighet av stöd, understöd och förmåner

3 §

Beviljande och utbetalning av ersättning för uppehålle

Ersättning för uppehålle enligt 10 kap. 3 § till den som får grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd söks hos Folkpensionsanstalten. Ersätt-

ning för uppehälle enligt 10 kap. 3 § till den som får inkomstrelaterad dagpenning söks hos den arbetslöshetskassa vars medlem sökanden är.

Om det inte betalas arbetslöshetsförmån till arbetssökanden, ska ansökan om ersättning för uppehälle enligt 3 § 3 mom. 2 punkten sökas hos Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan, i enlighet med det var arbetssökanden borde ansöka om arbetslöshetsförmånen, om han eller hon hade rätt till den.

Utbetalningen av ersättning för uppehälle upphör från och med den dag arbetssökanden avbryter den arbetskraftspolitiska vuxenutbildningen, de frivilliga studierna enligt 9 kap., en arbetsmarknadsåtgärd enligt 8 kap. 1 § eller jobbsökarträningen. Utbetalningen av ersättning för uppehälle upphör också om det har beslutats att en utbildning ska avbrytas. Den som får ersättning för uppehälle och arbets- och näringsbyrån ska utan dröjsmål underrätta Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om avbrottet eller avbrytandet.

Bestämmelser om arbets- och näringsbyråns övriga skyldigheter att utlämna uppgifter samt om anmälningar och lämnande av uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor

I fråga om ansökan om ersättning för uppehälle, skyldighet att lämna uppgifter, beslut om ersättningar, förvägran av förmån på grund av försenad ansökan, betalningssätt, tillfälligt avbrott eller tillfällig minskning av utbetalningen, utbetalning till någon annan än en studerande, återkrav, preskription av fordringar, kvittning, överföring till annan person, rättelse, korrigerings fel, erhållande och utlämnande av uppgifter samt samboende och boende åtskils gäller vad som bestäms om arbetslöshetsförmåner i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984), om inte något annat bestäms i denna lag.

I fråga om utmätning av ersättning för uppehälle gäller vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om utmätning av grunddagpenning.

5 §

Betalning av ersättning för uppehälle utan beslut

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar ut arbetslöshetsförmån utan beslut i enlighet med 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av arbetslöshetsförmån har rätt att få ersättning för uppehälle, får Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Ersättningen för uppehälle betalas då till fullt belopp.

13 kap.

Sökande av ändring

2 §

Sökande av ändring i beslut om ersättning för uppehälle

Med iakttagande av vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om arbetslöshetskassor föreskrivs om sökande av ändring i beslut som gäller arbetslöshetsförmåner får ändring sökas genom besvär

- 1) i Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassans beslut om ersättning för uppehälle,
- 2) i arbets- och näringsbyråns beslut som gäller sådana förmåner innan utbildningen börjar som avses i 10 kap. 2 § 1 mom.,
- 3) i sådana beslut av besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden som gäller förmåner enligt 1 eller 2 punkten.

En besvärsskrift som gäller arbets- och näringsbyråns beslut ska dock lämnas in till arbets- och näringsbyrån inom den tid som nämns i 12 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

På undanröjande av beslut enligt 1 mom. tillämpas vad som i 12 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om undanröjande av beslut som gäller en arbetslöshetsförmån.

På ärenden som gäller ersättning för uppehälle och förmåner innan utbildningen börjar tillämpas inte vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om utkomstskyddsombudets uppgifter och behörighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

I fråga om utbildningsstöd och ersättning för uppehälle för tid i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som pågår vid denna lags ikraftträdan-

de tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På beloppet av ersättning för uppehälle tillämpas dock 10 kap. 3 § 1 och 2 mom. i denna lag.

I fråga om sysselsättningsstöd och ersättning för uppehälle enligt prövning för tid i arbetslivsträning som pågår vid denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På beloppet av ersättning för uppehälle tillämpas dock 10 kap. 3 § 1 och 2 mom. i denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 2 kap. 10 § 3 mom. samt ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 2 kap. 2 § 1 mom. och 16 § 2 mom. samt 11 kap. 4 § 1, 2 och 4 mom., av dem 11 kap 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 472/2009, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *arbetslöshetsförmån* arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd,
- 2) *arbetslöshetsdagpenning* grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning som beviljas löntagare och företagare,

2 kap.

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

2 §

Arbete som inte utförs i anställningsförhållande

En arbetssökande har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt denna lag för den tid han eller hon utan lön deltar i sedvanligt allmännyttigt frivilligarbete eller i sedvanligt talkoarbete.

16 §

Vägran att delta i utbildning och lämnande av utbildning

 Försörjningen för den arbetssökande och dem han eller hon ska försörja tryggas skäligen, om han eller hon har rätt till förmåner på samma nivå som arbetslöshetsförmån och som ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om sådant bevisligt avbrott som avses i 2 kap. 7 kap. 2 och 3 § och 11 § 2 mom., 8 kap., 10 kap. 2 § 1, 2, 4 och 5 mom., 3 § och 5 § 1 och 3 mom. i denna lag samt i 5 a kap. 2 § 1—3 mom. och 9 kap. 3 § 2—4 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice samt om de förutsättningar som anges i

5—7 §. I det arbetskraftspolitiska utlåtandet ska det konstateras att en sysselsättningsplan utarbetats, tidpunkten då sysselsättningsplanen tas i bruk, att en åtgärd ingår i sysselsättningsplanen samt andra omständigheter som är nödvändiga för att tillägg för sysselsättningsplan ska kunna betalas.

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Det arbetskraftspolitiska utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbets- och näringsbyrån att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

 Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet av arbets- och näringsbyrån.

 Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsetter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag**om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 15 juli 2005 om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 27 § 1 mom., 33 § 1 mom. och 39 § 2 mom., av dem 27 § 1 mom. sådant det lyder i lag 533/2009, som följer:

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

33 §

Rehabiliteringspenningens belopp på basis av tidigare förmåner

Om en rehabiliteringsklient under fyra månader innan rehabiliteringspenning börjar betalas ut har fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller studiepenning enligt lagen om studiestöd (65/1994), ska rehabiliteringspenning som uppgår till minst det eurobelopp som avses i 11 kap. 6 § 1 och 2 mom. i sjukförsäkringslagen ökat med tio procent betalas när rehabiliteringen börjar. Om rehabiliteringsklienten under de föregående fyra månaderna har fått flera sådana förmåner som nämns

ovan, ska rehabiliteringspenningen beräknas på det största av förmånsbeloppen.

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient har fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, annan föräldradagpenning än sådan som avses i 11 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen eller specialvårdspenning, innehålls till Folkpensionsanstalten den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till ett belopp som motsvarar den arbetslöshetsförmån, den sjukdagpenning, den föräldradagpenning eller den specialvårdspenning som har betalats eller också betalas den till den behöriga arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan har betalat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

På utbildningsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen av den 21 december 2004 (1224/2004) 11 kap. 6 § 1 mom. 2 punkten samt
ändras 8 kap. 9 § 2 mom., det inledande stycket i 11 kap. 6 § 1 mom. samt 15 kap. 11 §, av dem 8 kap. 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1364/2007, som följer:

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst, eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid arbets- och näringsbyrå eller deltagit i en åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) eller bedrivit studier som avses i 9 kap. i nämnda lag. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid personen med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt nämnda lag. Den tid för vilken den försäkrade har fått sjukpension enligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen eller full invalidpension enligt arbetspensionslagarna ska däremot inte jämföras med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom.

11 kap.

Beloppet av dagpenningförmånerna

6 §

Sjuk- och föräldradagpenning samt specialvårdspenning på grundval av en föregående förmån

Har en försäkrad under en fyra månaders period innan rätten till sjuk- eller föräldradagpenning eller specialvårdspenning inträdde fått en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, utgör den sjuk- eller föräldradagpenning eller specialvårdspenning som ska betalas till honom eller henne minst 86 procent av beloppet av den förmån som han eller hon har betalats. När beloppet av arbetslöshetsförmånen och utbildningsstödet räknas ut beaktas då inte

15 kap.

Verkställighet

11 §

Arbetslöshetskassans eller Folkpensionsanstaltens rätt till sjukdagpenning

Har en försäkrad för den tid under vilken han eller hon varit arbetsoförmögen fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), innehålls den sjukdagpenning som betalats för samma tid upp till ett belopp som motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat eller också betalas den till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan betalat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010. (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.
På utbildningsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice

Lag

om ändring av 61 a § i lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 61 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 1329/1999, som följer:

61 a §

Har en arbetstagare fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) för den tid för vilken arbetstagaren beviljas dagpenning eller olycksfallspension enligt denna lag retroaktivt, ska försäkringsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva dagpenningen eller

olycksfallspensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del dagpenningen eller olycksfallspensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd som utbetalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 19 maj 2006 om pension för arbetstagare (395/2006) 74 § 3 mom. 4 och 5 punkten samt
ändras 2 § 1 mom. 4 punkten, 76 § 4 mom. och 120 § 4 mom., av dem 2 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 1274/2006, som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

4) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alturneringsersättning enligt lagen om alturneringsledighet (1305/2002), in-

komstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Har en arbetstagare fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken personen beviljas pension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 34 och 70 § i folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i folkpensionslagen av den 11 maj 2007 (568/2007) 34 § 2 mom. 8 punkten samt 70 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom. 2 punkten samt
ändras 70 § 2 mom. 1 punkten som följer:

70 §

Utbetalning av retroaktiv folkpension och barnförhöjning

Det förfarande som anges i 1 mom. tillämpas också, om Folkpensionsanstalten beviljar barn-

förhöjning retroaktivt för samma tid för vilken förmånstagaren har fått

1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om sjömanspensioner (1290/2006) 80 § 3 mom. 4 och 5 punkten samt

ändras 2 § 1 mom. 6 punkten, 82 § 4 mom. och 117 § 4 mom. som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

6) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning, sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), altemneringsersättning enligt lagen om altemneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som er-

sätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Har en arbetstagare fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon retroaktivt beviljas pension, ska pensionskassan på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen

till sitt belopp motsvarar den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag**om ändring av 2 och 70 § i lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om pension för företagare (1272/2006) 68 § 3 mom. 3 och 4 punkten samt
ändras 2 § 1 mom. 9 punkten och 70 § 5 mom. som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

9) *oavlönad tid* den tid under vilken en företagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och re-

habiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken företagaren under gransknings-

tiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och tjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskrafts-service (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lag

om ändring av 28 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen av den 2 mars 2001 om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 28 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1293/2002, som följer:

28 §

Ändringssökande

i lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om beslut som gäller sysselsättningsstöd.

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattats enligt 24 § tillämpas vad som i 13 kap. 1 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lag

om ändring av 93 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 93 § 4 mom., sådant det lyder i lag 946/2008, som följer:

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, minskas hans eller hennes självriskandel med 55 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 110 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar.

Om den skattskyldige under skatteåret har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och på utbildningsstöd och förtjänststöd enligt lagen

om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om statens pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 22 december 2006 om statens pensioner (1295/2006) 62 § 3 mom. 4 och 5 punkten samt
ändras 63 § 4 mom. och 122 § 1 mom. som följer:

63 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken arbetstagaren beviljas pension retroaktivt, ska Statskontoret på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som har betalats för samma tid.

122 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Har en arbetstagare fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och på utbildningsstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om kommunala pensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 13 juni 2003 om kommunala pensioner (549/2003) 52 § 1 mom. 4 och 5 punkten, sådana de lyder i lag 713/2004, samt
ändras 53 § 4 mom. och 126 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1293/2006, som följer:

53 §

Återstående tid

Om den anställde under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa beaktas när inkomsten för den återstående tiden bestäms såsom arbetsinkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken nämnda förmån har erlagts. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den har beviljats till ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

om utkomstskydd för arbetslösa för den tid för vilken han eller hon beviljas pension retroaktivt, ska den kommunala pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan till den del pensionen motsvarar beloppet av arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd som har betalats för samma tid.

126 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten och en arbetslöshetskassa

Har en pensionstagare fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
På utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och på utbildningsstöd och förtjänststöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) som har beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 8 december 2009
